

Historical publications of the Institut d'Estudis Catalans during 2023

Publicacions de temàtica històrica editades durant l'any 2023 per l'Institut d'Estudis Catalans

Published by the History and Archeology Section and its Affiliated Societies

Publicats per la Secció Històrico-Arqueològica i les seves societats filials

Books Llibres

CRUSAFONT, Miquel de. **La moneda de les terres catalanes**. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana d'Estudis Numismàtics – Brau; Barcelona 2023. – 140 p. : il.

GUITART I DURAN, Josep ; PADRÓS I FONT, Núria ; CASTELLANA I GUÀRDIA, David. **Les termes públiques de la ciutat romana de Iesso (Guissona)**. Institut d'Estudis Catalans. Secció Històrico-Arqueològica – Ajuntament de Guissona – Museu de Guissona; Barcelona 2023. – 51 p. : il.

Literatura catalana contemporània: canvi i continuïtat: VI Jornada LitCat de Grups de Recerca celebrada a la Universitat de les Illes Balears el dia 13 de maig de 2022 / Edició a cura de Maria Palmer i Clar i Pere Rosselló Bover. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana de Llengua i Literatura, Barcelona 2023. – 254 p. : il.

I. PALMER I CLAR, Maria ; ROSSELLÓ BOVER, Pere «Presentació»; II. RIBA SANMARTÍ, Caterina «Maria Sevilla: la poesia com a hack lingüístic»; III. HERNÁNDEZ GARCIA, Xavier «La musicalització de la poesia en Joan Fuster. Un estudi intermedial dels poemes “Bach” i “Chopin”»; IV. IRIBARREN, Teresa ; OJEDA, Júlia «El crac financer del 2008: seqüeles psicològiques i esfondrament efectiu de Maria Guasch»; V. SUNYER I MOLNÉ, Magí «Sobre el teatre popular vuitcentista: fantasia, viatges i ciència-ficció»; VI. ORTÍN, Marcel «El somni d'una nit d'estiu en la traducció de Josep Carner: la recepció»; VII. PLA, Xavier «Viatge en autobús de Josep Pla. Un retrat moral de la postguerra»; VIII. FRANCÉS DÍEZ, Maria Àngels «Agents i vies alternatives de construcció del cànon: el cas de la literatura catalana»; IX. ZURRÓN I SERVERA, Irene «El subjecte arbori en la darrera narrativa de Mercè Rodoreda. Una mirada ecocrítica i posthumanista»; X. COSTA, Ivan A. «La pirateria de l'edat moderna a les Illes Balears a partir de tres poemes de Miquel Costa i

Llobera i d'Els captius (1665) de Maria Antònia Salvà»; XI. GIRAMÉ PARAREDA, Ricard «La «marca literària»: un nou element de recerca dels estudis de patrimoni literari»; XII. RAMOS SABATÉ, Joan Marc «Línies de creativitat didàctica en el disseny d'activitats automatitzades destinades a la planificació de rutes literàries»; XIII. SKRABEC, Simona «Per què no dormen els poetes?»

L'Obra del Cançoner Popular de Catalunya (1922-2022): Homenatge a Josep Massot i Muntaner i Joan Francesc López Casanovas / a cura de Salvador Rebés i Bàrbara Duran Bordoy. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana de Llengua i Literatura. Grup d'Estudis Etnopoètics, Barcelona 2023. – 184 p. : il.

I. REBÉS MOLINA, Salvador ; DURAN BORDOY, Bàrbara «Presentació»; II. GELABERT I MIRÓ, M. Magdalena «Josep Massot i muntaner, honor i gratitud»; III. GELABERT I MIRÓ, M. Magdalena «Josep Massot i Muntaner i Antoni M. Alcover i Sureda: la passió pel treball i l'amor a la llengua i la cultura catalanes»; IV. MASSOT I MUNTANER, Biel «El “Llegat Massot i Muntaner-Capó-Planes”»; V. REBÉS MOLINA, Salvador «L'estudiant Josep Massot, col·lector de cançons populars a Mallorca»; VI. SALORD I RIPOLL, Josefina «Paraules d'homenatge a Joan F. López Casanovas»; VII. PUBILL I PORTA, Roser ; ROS I VILANOVA, Roser «Joan Soler Amigó, un home savi, compromès amb la cultura»; VIII. AYATS ABEYÀ, Jaume «El futur de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya»; IX. VALRIU LLINÀS, Caterina «Materials de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya a la Biblioteca Bartomeu March de Palma»; X. DURAN BORDOY, Bàrbara «La missió de 1932 de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya a Mallorca: reconstrucció de l'itinerari i identificació del repertori publicat a Materials. Volum xv a partir dels documents de la Biblioteca Bartomeu March»; XI. COLL LLOMPART, Margalida «La participació d'Andreu Ferrer en l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya»; XII. ESCANDELL GUASCH, Jaume «La missió de Baltasar Samper i Ramon Mo-

rey a les Pitiüses l'any 1928: contextualització social dels materials recollits»; XIII. PÉREZ I PÉREZ, Lidia «Fila-Or (Antoni Orfila Pons) i l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya»; XIV. BATALLER CATALÀ, Alexandre «Carles Salvador, recerca folklòrica i contextualització etnopoètica del Cançoner Popular de Benassal»; XV. MUÑOZ I PAIRET, Irene «La contribució de la família Albert a l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya»; XVI. NOLLA BERTRAN, Rut ; BERTRAN GENOVÈS, Laia «La missió de recerca de Joan Just i Josep Roma per terres tarragonines per a l'OCPC (1928)»; XVII. NICOLAU PERELLÓ, Josep «*Cançons populars mallorquines* (1986) d'Antoni M. Peña: recerca i divulgació del cançoner popular a les acaballes del segle XIX»; XVIII. ROVIRO I ALEMANY, Xavier ; RUBIO I LARRAMONA, Carme «La cançó popular o com encarnar la lluita del poble català en la figura d'un heroi osonenc, Bac de Roda»; XIX. VERGÉS I GIFRA, Àngel «Les cançons de l'Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya»

SOLANILLA I DEMESTRE, Victòria. *Ceràmiques químiques al Museu Etnològic i de Cultures del Món de Barcelona / Pedicció d'aquesta obra ha estat a cura de Josep Guitart i Duran*. Institut d'Estudis Catalans. Secció Històrico-Arqueològica - Museu Etnològic i de Cultures del Món, Barcelona 2023. – 164 p. : il.

Sou lo que podeu mostrar que haveu begut d'aquesta font : homenatge al professor Albert Rossich / Eulàlia Miralles, Marc Sogues i Pep Valsalobre (eds.). Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana de Llengua i Literatura. Grup d'Estudis Etnopoètics, Barcelona 2023. – 608 p. : il.

I. «Pròleg»; II. ARMANGUÉ I HERRERO, Joan «Enric Granados, Apelles Mestres i les tertúlies de Carles Pellicer»; III. BARGALLÓ I VALLS, Josep «El combat de la dama que es pentina. Les capes d'un palimpsest»; IV. BOVER FONT, August «Sobre fra Josep Montserrat, autor del manuscrit 57 de la biblioteca de la Universitat de Barcelona»; V. CASTAÑO TRIAS, Marta «Maria Teresa Ham: “la xifra de mos sospirs”»; VI. COLL I MARINÉ, Jaume «Taulas, arenas i ombres dissipades. Notes al sonet “Faro brillant, estela vencedora” de Francesc Fontanella»; VII. CORNELLÀ DETRELL, Jordi «Transgressió i erotisme en la literatura catalana del segle XX»; VIII. DOMÈNECH I ALBERDI, Albert «Consideracions al voltant de la caricatura política en les capses de llumins i la seva difusió iconogràfica a l'Espanya del segle XIX»; IX. DOMINGO, Josep M. «Cultura mediàtica i canvi literari. Sobre *La vida d'una dona*, de Mrs. Wood»; X. ESCARTÍ SORIANO, Vicent Josep «La poesia en català del valencià Josep Vicent Ortí i Major (1673-1748)»; XI. FELIU I TORRENT, Francesc «Onomàstica macarrònica (Girona, segle XVII)»; XII. FERRANDO I FRANCÈS, Antoni «Llengua i context cultural

en Ausiàs March»; XIII. GARCIA-SEMPERE, Mari-nela «Sant Cugat en els primers textos literaris catalans des del segle XIV al XVI»; XIV. GAROLERA I CARBONELL, Narcís «Vint-i-una canonades pel primer llibre de Josep Carner»; XV. GILABERT, Gaston «Fidelitat i transgressió en la reescriptura catalana de *Vida y muerte en san Cayetano*»; XVI. GUEREÑA, Jean-Louis «Hacia una bibliografía escatológica. *Los Perfumes de Barcelona* (c. 1840-1907)»; XVII. GRAS I CASANOVAS, M. Mercè «“Lo capità Moradell, que à Marte ha robat lo cor y a Minerva la molla”: notes per a un perfil literari de Vicenç Miquel Moradell Ropit (1584-1625)»; XVIII. LLÀCER MARTORELL, Arantxa «Colleccionisme i bibliofília en entorns monàstics: la biblioteca de Sant Jeroni de la Murtra»; XIX. MAS I VIVES, Joan «La passió per l'art segons Damià Huguet»; XX. MASSIP BONET, Francesc «Recapitulant sobre la *Comèdia de santa Bàrbara*»; XXI. MASSOT I MUNTANER, Josep «Entorn de la «Descripció de la muntanya i santuari de Montserrat» d'Agustí Eura»; XXII. MIRALLES JORI, Eulàlia «La construcció de la imatge de poder de Margarida de Cambout, comtessa d'Harcourt (amb un excurs gironí)»; XXIII. MURGADES, Josep «Ocurrències catafòriques en les lletres catalanes»; XXIV. PAREDES BAULIDA, Maria «“Instruccions útils mesclades amb ficcions ingenioses”. Notes sobre la traducció de les Faules de Fedre d'Antoni Febrer i Cardona (1808)»; XXV. PINYOL I TORRENTS, Ramon «Verdaguer i Mistral, autors d'himnes carlins»; XXVI. PRAT, Enric ; VILA, Pep «Victor Aragon, introductor i traductor de F. Vicent Garcia»; XXVII. COLL QUEROL, Enric «Cenacles poètics barrocs a les Terres de l'Ebre, els Ports i el Maestrat»; XXVIII. RAFANELL, August «Una primícia en dos temps. La prosa rossellonesa, de Caseponce a Pons»; XXIX. ROCA RICART, Rafael «L'amor (im) possible entre Constantí Llombart i Manuela Agnès Rausell (1883-1886)»; XXX. SALORD I RIPOLL, Josefina «La traducció menorquina setcentista de *Les Plaideurs* de Jean Racine»; XXXI. SANSANO BELSO, Gabriel «Un testimoni del teatre menestral del primer terç del segle XIX. L'entremés “Lo sabater del cop calent” (1829)»; XXXII. SERRA MILÀ, Maria Rosa «Anton Francesc Puig i Gelabert, traductor, i autor de la “Bilingüe obsequiosa consonància”»; XXXIII. SOGUES MARCO, Marc «A propòsit de les fonts (poc devotes) d'un romanç mongívol de Francesc Fontanella»; XXXIII. TOLDRÀ I SABATÉ, Maria «Un fals borgià amb una cobla d'Ausiàs Marc (o de Jaume Roig)»; XXXIV. VALL I SOLAZ, F. Xavier «“Diuen que és mort lo Interés”, sàtira utòpica de Francesc Vicent Garcia»; XXXV. VALSALOBRE PALACIOS, Pep «“Vençuda la nit obscura”. Una aproximació a la lírica religiosa de Francesc Fontanella»; XXXVI. VENY MESQUIDA, Joan Ramon «Josep Carner: una poètica del reble?»; XXXVII. VILALLONGA

I VIVES, Mariàngela «De les antologies als itineraris literaris: *Aplech, Garba, Antologia catalana*»; XXXVIII. ZARAGOZA GÓMEZ, Verònica «Barcelona, escenari d'una festa política. Autores i xarxes de sociabilitat en un certamen poètic de 1656»; XXXIX. FONALLERAS, Josep Maria «Albert Rossich, una història de l'excés i la contenció. Una tranquil·la força boja»; XL. VALSALOBRE PALACIOS, Pep «El mestre, el col·lega, el company, l'amic»; XLI. «Bibliografia d'Albert Rossich»

Journals

Revistes

Acta Numismàtica. Volum: 53. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, Barcelona 2023. - 232 p. : il.

I. CRUSAFONT I SABATER, Miquel «Una anècdota significativa de Leandre Villaronga»; II. SANAHUJA I ANGUERA, Xavier «Memòria de les activitats de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics durant l'any 2021»; III. SANAHUJA I ANGUERA, Xavier «Memòria de les activitats de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics durant l'any 2022»; IV. CRUSAFONT I SABATER, Miquel «Antonio Merino, investigador numismàtic, en recordança»; V. CHEVILLON, Jean-Albert ; RIPOLLÈS I ALEGRE, Pere Pau «Extrême-Occident archaïque: une reprise de la tête de nymphe au bonnet perlé de Phocée»; VI. VILLARONGA, Gabriel «Noves llegendes i una precisió sobre dracmes ibèriques»; VII. AMELA VALVERDE, Luis «La série RRC 440 SICINIVS IIIVIR»; VIII. BENAGES OLIVÉ, Jaume «Trient de Khíntila inèdit de la seca de Tarragona»; IX. CALDÉS AQUILUÉ, Òscar ; GIMÉNEZ GRACIA, Eva M^a ; LABORDA LORENTE, Rafael «Hallazgo de una moneda romana en la maqbara (necrópolis) islàmica de Tauste (Zaragoza)»; X. PONT, Joaquim «Una emissió de prova del Biarn a nom de Gastó»; XI. BOADA SALOM, Jaume ; ORELL JAQUOTOT, Jeroni «La presència de mercuri en alguns croats del tresor del carrer de la Llibertat de València»; XII. VILÀ I CASOL, Albert ; VALLLLOSERÀ I TARRÉS, Jordi «Novetats monetàries del Regne de Sicília sota sobirania de la Corona Catalano-aragonesa (IV)»; XIII. AGUILÓ, Bernat «El castell del Santueri (Mallorca): revisió de les troballes de moneda posterior a la conquesta catalana»; XIV. RUEDA RODRÍGUEZ-VILA, Pablo «El marco de Valencia y las pesas monetarias valencianas desde 1247 hasta 1730»; XV. FONTANILLAS, Joan ; MORENO, Ariadna «Una caixa de pesals mallorquina»; XVI. FONTANILLAS, Joan ; MORENO, Ariadna «Un nou afinador: Cabré»; XVII. JORBA I SERRA, Xavier «Les pellofes i les comunitats benedictiques»; XVIII. GARCIA MARTÍN, Josep Miquel «L'emissió de paper moneda de la Comissió d'Abastiments de Villena (l'Alt Vinalopó) el 1937»; XIX. CASANOVA, Ros-

send «La medalla Centenari del Centre Moral i Cultural del Poblenou, per Josep Ricart»; XX. CRUSAFONT I SABATER, Miquel «Documentació de medalles (10): de l'Eulàlia a la Mercè. Els orfèvres Capdevila»; XXI. CRUSAFONT I SABATER, Miquel «Una medalla de Pere Pruna i Ocerans»; XXII. CASANOVA I MANDRI, Rosend «La medalla Homenatge a Ramon Ferran de la SCEN»; XXIII. CRUSAFONT I SABATER, Miquel «Tresors i troballes monetàries XXXVI»; XXIV. BERDÚN COLOM, Montserrat ; CRUSAFONT I SABATER, Miquel ; BALLAGUER, Anna M. «Recensions bibliogràfiques»; XXV. «Publicacions de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (pròpies o editades en conveni amb altres entitats)»; XXVI. «Indicacions per als autors»

Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics. Volum 34. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana d'Estudis Històrics, Barcelona 2023. - 378 p. : il.

I. VILAGINÉS SEGURA, Jaume «Gombau de Besora, el senyor del Vallès. Del servei comtal a la creació»; II. PORTA, Frederic J. «Resistències paramilitars i culturals del separatisme català durant la dictadura de Primo de Rivera (1923-1930)»; III. TOLL, Gil «Els últims directors de diaris de la Barcelona republicana»; IV. FIGUERES ARTIGUES, Josep Maria «El primer franquisme contra Pau Casals»; V. LÓPEZ ESTEVE, Manel «La represa dels estudis universitaris a la ciutat de Lleida: els estudis de lletres i la seva facultat 1971-2021»; VI. TERRÓN VASCO, Carlos «Cultura plebea i capitalisme: el cas dels Xiquets de Valls»; VII. VIDAL PALOMINO, Jordi «Estudis bíblics, política i antisemitisme. Els papers de Pelegrí Casades (1936-1939)»; VIII. SOBREQUÉS I CALLICÓ, Jaume «El Seminari d'Història de Catalunya de Pierre Vilar (1982)»; IX. ROIG I ROSICH, Josep M. ; PICH I MITJANA, Josep ; ALCOVER CATEURA, Pablo José ; MACIÀ FARRÉ, Marc ; VIDAL SANTORUM, Adrià ; SALRACH I MARÈS, Josep Maria ; FERRÉ I TRILL, Xavier ; FIGUERES ARTIGUES, Josep Maria ; NADAL I FARRERAS, Joaquim «Recensions»; X. MARTÍN RAMOS, José Luis ; CATALAN, Jordi ; SOBREQUÉS I CALLICÓ, Jaume ; CANYELLES, Cèlia «Evocacions»; XI. «Normes per a la presentació d'originals»; XII. «Junta de la Societat Catalana d'Estudis Històrics. Memòria d'activitats de la SCEH el 2022»

Llengua & Literatura. Revista anual de la Societat Catalana de Llengua i Literatura. Volum 33. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana de Llengua i Literatura, Barcelona 2022. - 250 p.

I. BARTOLÍ MASONS, Gemma «Ramon D. Perés i la poesia: de l'escola antiga a la "musa nova"»; II. BACARDÍ I TOMÀS, Montserrat «Una novel·la inèdita de Teresa Pàmies censurada»; III. ESTANY FREIRE, Lara

«La traducció catalana als anys seixanta: el combat entre Manuel de Pedrolo i la censura»; *IV.* BOIX FUSTER, Emili «Històries de vida lingüística: Europa central, Nord-Amèrica i Catalunya»; *V.* LLORCA I IBI, Francesc Xavier «Emigració i canvi lèxic: ictiònims dels pescadors valencians a Andalusia»; *VI.* PINEDA CIRERA, Anna «L'acusatiu preposicional en català: història, controvèrsia i ús»; *VII.* BADIA I PÀMIES, Lola ; TEMPORAL OLEART, Josep ; ESCANDELL MAESTRE, Dari ; RIGOBON, Patrizio ; MARRUGAT DOMÈNECH, Jordi ; VANRELL BOSCH, Maria del Mar ; LABRADO, Víctor ; GINEBRA I SERRABOU, Jordi ; BENAVENT LLINARES, Laia ; LUNA I BATLLE, Xavier ; MANDINGORRA LLAVATA, María Luz ; RIBUGENT I GUBAU, Glòria ; GENER, Albert ; MARCILLAS PIQUER, Isabel ; ALSINA I KEITH, Victòria ; NICOLAU JIMÉNEZ, Adriana ; CAMPS I ARBÓS, Josep ; MURGADES, Josep ; KOVÁCS, Lenke ; MORENO I DOMÈNECH, Maria ; GARAU BORRÀS, Pere ; GOMILA PERE, Joan «Ressenyes i notes crítiques»; *VIII.* CUNILL SABATÉS, Guillem ; VALLS I ROBINSON, Miquela ; BORJA I SANZ, Joan ; BOVER FONT, August ; GAROLERA I CARBONELL, Narcís ; BOIX FUSTER, Emili «Crònica»; *IX.* «Sumari = Contents»; *X.* «Instruccions per als autors»; *XI.* «Drets d'autor i responsabilitats. Protecció de dades personals»

Miscel·lània Litúrgica Catalana. Volum 31. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana d'Estudis Litúrgics, Barcelona 2023. – 394 p. : il.

I. «Membres de la Societat Catalana d'Estudis Litúrgics»; *II.* PAGÈS I PARETAS, Montserrat «*In memoriam* Lily Arad, historiadora de l'art (Santiago de Xile, 1947 - Rehovot, Israel, 2022)»; *III.* JUNCOSA I GINESTÀ, Isabel ; GUDAYOL TORELLÓ, Anna «Bibliografia del Dr. Miquel dels Sants Gros i Pujol»; *IV.* GROS I PUJOL, Miquel dels Sants «La *prex* eucarística de la *Traditio Apostolica* d'Hipòlit de Roma i la regla de l'oració cristiana de l'Ambrosiaster»; *V.* AMENGUAL I BATLE, Josep «Santoral dels bisbats de les illes Balears a l'antiguitat tardana»; *VI.* COURCELLES, Dominique de «Liturgie et images à Vic au Moyen Âge»; *VII.* FERREIRO, Alberto «Apocryphal and canonical apostles and magicians in the *Missa in diem sanctorvm Petri et Pavli* in the *Liber mozarabicvs sacramentorum*»; *VIII.* FITÉ I LLEVOT, Francesc «Sobre les jocalies de les capelles de la Seu Vella de Lleida (segle XV)»; *IX.* FOSSAS COLET, Ignasi M. «“Nous ne nous ennuyérons pas!”: L'amistat entre els tres savis liturgistes R. Amiet, A. Olivar i M. S. Gros a través de la correspondència Amiet-Olivar»; *X.* FREEDMAN, Paul «El tractat de la primacia de la Seu de Tarragona, de Jaume Caresmar»; *XI.* GARRIGOSA I MASSANA, Joaquim «L'Antífona *Surgite sancti*. Un estudi comparatiu»; *XII.* GODOY FERNÁNDEZ, Cristina «L'arqueologia ens parla de litúrgia baptismal a Son Peretó (Manacor, Mallorca) :

nota sobre la interpretació de noves dades científiques publicades recentment»; *XIII.* JANERAS I VILARÓ, Sebastià «El trisagi en l'antiga litúrgia hispànica. Actualització i síntesi»; *XIV.* MASNOU I PRATDESABA, Josep M. «Un testimoni del Textus argenteus de la Catedral de Vic al segle XII»; *XV.* NOLLA I BRUFAU, Josep M. «La *xenodochia* de l'ardiaca Oliba Llobató»; *XVI.* ORDEIG I MATA, Ramon «L'acta d'elecció del bisbe Guadall de Barcelona, de l'any 1029, i el seu pergamí original retrobat»; *XVII.* PAGÈS I PARETAS, Montserrat «L'Església i els murals romànics de sant Pau de Fontclara»; *XVIII.* RUBIO SADIA, Juan Pablo «La configuració del santoral hispànic en el brevario de la Orden de San Jerónimo impreso en 1499»; *XIX.* RUIZ TORRES, Santiago «El oficio de la traslación de San Indalecio: marco contextual y análisis litúrgico-musical»; *XX.* SANJOSÉ I LLONGUERAS, Lourdes de «L'encenser de Lladó»; *XXI.* SUREDA I JUBANY, Marc ; BOTO VARELA, Gerardo «La reconstrucció virtual de dos escenaris litúrgics medievals: els absis majors de les catedrals romàniques de Vic i de Girona»

Revista Catalana de Musicologia. Volum 16. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana de Musicologia, Barcelona 2022. – 328 p. : il.

I. GREGORI I CIFRÉ, Josep Maria «*In memoriam*, Jordi Ballester i Gibert (1963-2023)»; *II.* COLANTUONO SANTORO, Maria Incoronata «El so i la seva codificació en el manuscrit El Escorial b-I-2 de les *Cantigas de Santa Maria*»; *III.* MARTÍ MENDOZA, Joan Maria «Les epístoles farcides de Sant Esteve en occità: una aproximació musical»; *IV.* ESCOBAR SÁNCHEZ, Aina Maria «Música, festa i la capella de Santa Eulàlia o *Capella volant* de la ciutat de Mallorca (1666-1671)»; *V.* RIFÉ I SANTALÓ, Jordi «Bach's Sonata BMW 1035 and the *Empfindsamer Stil*»; *VI.* DANTÍ ROURA, Eudald «La música a Sant Pere de Ripoll: una aproximació a la seva història i al seu fons musical»; *VII.* GUTIÉRREZ YZQUIERDO, Joan Josep «Breaking moulds: A seven-octave Clementi & Co piano from 1812»; *VIII.* OLIVES CALBET, Ginebra «L'origen dels Festivals Chopin a Mallorca: una activitat de «civilització» d'influència noucentista»; *IX.* VIZCAÍNO PALAU, Laura Dolores «Felipe Pedrell y la ciudad de Granada: una relación epistolar»; *X.* CRESPO ARBONÈS, Òscar «Francesc Pujol i Pons (1878-1945), direcció en temps de guerra»; *XI.* GREGORI I CIFRÉ, Josep Maria «La «veu del silenci»: un preludi contemplatiu a la *música callada*, de Frederic Mompou»; *XII.* CORBERA JAUME, Amadeu «L'etnomusicologia crítica del turisme: una proposta ecomusicològica des de les Illes Balears»; *XIII.* BALLESTER I GIBERT, Jordi «I Congrés internacional de la Societat Catalana de Musicologia: “Canvis de paradigma en la recerca musicològica”»

Tamid. Volum 18. Institut d'Estudis Catalans. Societat Catalana d'Estudis Hebraics, Barcelona 2023. – 236 p.
 I. SCHWARZFUCHS, Simon «Catalogne du Nord et Catalogne du Sud»; II. PÉREZ FERRER, Mariona Ginebra «El sōfer i el mazkīr: qui fa prendre el vol a les paraules i qui les fa romandre?»; III. BERNAT I ROCA, Margalida «*Ego Sayt Mili, judeus Majoritarum* (? - ca. 1391). Alguns aspectes de la vida del call de Ciutat de Mallorca a través d'un testament»; IV. VIDAL PALOMINO, Jordi «“Los libros históricos del Antiguo Testamento”, una obra inèdita d'Eduard Bosch Bellver»; V. LLOBET I PORTELLA, Josep M. «Els préstecs dels jueus al Consell Municipal de Cervera (1332-1333)»; VI. FERRER I COSTA, Joan ; PONSATÍ-MURLÀ, Oriol «Un relat fundador de literatura moderna en llengua hebrea: En el cor dels mars (בְּלִבֵּי יָםִים), de X. Y. Agnon (שׁוֹן אֶגְנוֹן). Traducció de l'hebreu i estudi hermenèutic»; VII. «Instruccions resumides per als autors»

Historical publications of the other Sections of the Institut d'Estudis Catalans

Publicacions de la resta de l'Institut de temàtica històrica

Books

Llibres

Revoltes i repressions als territoris de parla catalana (segles XVI i XVII) / Òscar Jané (coord.). Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana; Institut Ramon Muntaner; Institut d'Estudis Catalans, Barcelona 2023. – 221 p. : il.

I. JANÉ CHECA, Òscar «Revoltes i repressions als territoris de parla catalana als segles XVI i XVII»; II. ESCARTÍ SORIANO, Vicent Josep «Les Germanies: un record viu en la història valenciana»; III. MUÑOZ NAVARRO, Daniel «Conflictes, violències i resistències socials als espais fronterers de la València foral moderna. Un balanç historiogràfic des de la perspectiva local»; IV. ZARAGOZA GÓMEZ, Verònica «Repressió i vigilància de poder visionari femení a l'època moderna: balanç i noves perspectives»; V. BERNAT I ROCA, Margalida ; SERRA I BARCELÓ, Jaume «Un tast historiogràfic sobre la Germania de Mallorca (1521-1523): de la criminalització binimeliana a la reivindicació postquadradiana (1521-2021)»; VI. MIRALLES JORI, Eulàlia «La literatura de la Guerra dels Segadors. Notes sobre l'edició de la

producció escrita del conflicte»; VII. TORRA PRAT, Ricard «La pugna per l'observança. Una visió des del món local català, 1588-1705»; VIII. FUERTES BROSETA, Miquel «Violències i revoltes al País Valencià a l'època foral moderna. Reflexions partint d'estudis locals»; IX. PEYTAVÍ DEIXONA, Joan «La història en primera persona expressa el trauma col·lectiu: el cas dels conflictes catalans moderns»

SALRACH I MARÈS, Josep M. **Manuel Riu i Riu : semblança biogràfica.** Institut d'Estudis Catalans ; Barcelona 2023. – 24 p.

Journals

Revistes

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació.

Volum 41 (gener-juny 2023). Institut d'Estudis Catalans. Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana, Barcelona 2023. – 204 p. : il.

I. CERCOS CHAMORRO, Beatriz ; LÁZARO LORENTE, Luis Miguel «El Seminari de Pedagogia de València i els moviments d'educació activa francesos: la renovació pedagògica en l'Espanya tardofranquista»; II. ABAJO ALCALDE, José Eugenio «Andrés Manjón: su obra y su influjo en el ideario franquista y en el antigitanismo»; III. MASSES I TARRAGÓ, Josep Maria ; PERY VENTOSA, Maria «Les Escoles del Districte Segon de Barcelona (1904-1921), una escola modelica en el seu temps»; IV. TORREBADELLA I FLIX, Xavier ; MAURI MEDRANO, Marta «Los festivales escolares de Educación Física en la Barcelona de principios del siglo XX: mitos y tradiciones inventadas en la educación moderna y de la regeneración»; V. MINUTO, Valentino «The *Meticcis* in the framework of school separation between the colonizers and the colonized in Italian Eritrea»; VI. ROBLES SANJUÁN, Victoria «Coeducadoras. La renovación educativa no esperada»; VII. FERRÚS PERIS, Wilson «L'Hort de les Palmes de Picanya. Un nou espai per a la residència de senyoretes en temps de guerra»; VIII. «Informació sobre els autors dels articles=Information about the authors of the articles»; IX. «Normes de presentació d'originals per a l'edició=Presentation regulations of originals for publishing»; X. «Drets d'autor i responsabilitats. Protecció de dades personals=Copyright and responsibilities. Protection of personal data»